

**ACTUALITATEA ȘI IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII
SPECIALE DE INVESTIGAȚII ÎN CONTEXTUL ULTIMELOR
MODIFICĂRI LEGISLATIVE**

COVALCIUC ION,
doctorand, ULIM
Procuror adjunct al procurorului mun. Bălți

Rezumat: *A trecut o perioadă relativ scurtă de timp de la adoptarea noilor reglementări pe tărîmul activității speciale de investigații, perioadă în cadrul căreia organele de drept, abilitate cu împuterniciri în sfera combaterii criminalității au acumulat o experiență solidă pe linia aplicării prevederilor legale pe acest segment. Experiență în cauză se caracterizează atît prin momente pozitive, și, totodată, se impune și prin anumite aspecte negative. Latura pozitivă ține de utilizarea activă a rezultatelor activității speciale de investigații în cadrul probatoriului în cauzele penale, iar cea negativă pune amprenta pe lipsa de încredere față de aceste rezultate în cadrul practicii procesual-penale. Mai mult decît atît, normele legale cu privire la activitatea specială de investigații conțin multiple contradicții, neclarități și lacune, ceea ce afectează aplicarea lor adecvată și uniformă.*

Cuvinte cheie: activitate specială de investigații; măsuri speciale de investigații; criminalitate; organ judiciar; probatoriu; principiu; metodologie; practică judiciară; mijloace de probă; norme de drept; drept procesual penal; criminalistică; grup criminal organizat; normă legală.

Abstract: *It's been a relatively short period of time since the adoption of the new regulations in the realm of special investigative activity, the period in which the law enforcement authorities vested with plenary powers in the field of combating the crimes have acquired a solid experience in applying the law provisions in this segment. The experience in question is characterized by positive moments and also is imposed by certain negative aspects. The positive side is the active use of results of special investigative activity in the probative process of criminal cases, and the negative part marks on the lack of confidence to these results in the practice of criminal procedure. More than that, legal rules on special investigative activities contain multiple contradictions, ambiguities and gaps, which affect their proper and uniform application.*

Key words: special activity of investigation; special measures of investigations; criminality; judicial body; probative; principle; methodology; judicial practice; means of evidence; norms of law; criminal procedural law; criminology; organized criminal group; legal nor

Constituirea statului de drept, trecerea la noi forme forme democratice de realizare a procesului penal se desfășoară în condiții extrem de dificile care se reflectă, în special, prin creșterea infraționalității, prin modificări nefavorabile în latura caracteristicilor calitative ale ei. Aceasta, în mod evident, împiedică realizarea sarcinii dintotdeauna actuale referitoare la combaterea eficientă a infraționalității sau măcar privind menținerea ei la acel nivel care nu ar afecta posibilitatea funcționării normale a structurilor sociale de bază[1, p. 3].

În aceste condiții, una dintre formele de bază ale cunoașterii în domeniul public o reprezintă și activitatea specială de investigații, activitate utilizată pentru furnizarea de informații din cele mai „ascunse” domenii pentru publicul larg, cu ingerințe, practic, pe segmentul drepturilor fundamentale ale omului, garantate atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de normele de drept internațional la care Republica Moldova este parte.

În mod paradoxal, însă, deși activitatea specială de investigații este necesară și poate fi utilizată practic, în mod exclusiv, doar de către stat reprezentat de organele sale cu atribuții speciale în domeniu, cadrul normativ care reglementa anterior și care reglementează, la moment, aceste relații s-a dovedit a fi, de frecvente ori, unul insuficient. În acest context facem referire la cercetătorul rus V. G. Bobrov, care afirmă că fundamentul normativo-legislativ al activității operative de investigații reprezintă veriga de bază a teoriei activității operative de investigații[2, p. 65]. Reieșind din esența și conținutul activității speciale de investigații, literatura de specialitate menționează faptul că aceasta dispune nu doar de un caracter „de cunoaștere”, „de căutare” ci și de unumite trăsături fixate prin intermediul normelor juridice, menite de a reglementa această activitate într-un mod corespunzător[3, p. 66].

Ca urmare a acestui fapt, cu toate că la ziua de azi statul pretinde să reglementeze până la cele mai mici detalii toate sferele vieții sociale, în mod inexplicabil, pe durata unei perioade îndelungate de timp s-a purces peste reglementarea activităților cu implicații pe segmentul inviolabilităților persoanei.

Nu în zădar, deși specialiștii din domeniu leagă apariția activității speciale de investigații de primele acțiuni ale statului în latura reglementării cercetării infracțiunilor[4, p. 8-11], actele normative primare cu caracter legislativ din acest domeniu și-au făcut apariția doar odată cu adoptarea Legii privind activitatea operativă de investigații nr. 45-XIII din 12.04.1994 (abrogată la 08.12.2012) [5]. Până la acel moment, fascicolul important al activității speciale de investigații era lăsat la latitudinea reglementărilor departamentale inaccesibile publicului, deși repercusiunile activității speciale de investigații deseori trec de zona secretă prin ingerințe directe asupra celor mai importante drepturi și libertăți ale omului.

Totodată, chiar și după adoptarea legii privind activitatea specială de investigații unele aspecte legate de îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în cadrul activității speciale de investigații au continuat să fie reglementate prin acte normative subordonate legii de nivel interdepartamental[6].

Ultimele încercări privind instituționalizarea legală a activității speciale de investigații prin adoptarea Legii privind activitatea specială de investigații nr. 59 din data de 29.03.2012[7], și modificările corespunzătoare din alte acte legislative în special Codul de procedură penală, nu pot fi decât salutate. Or, este greu de a încălca ceea ce nu există, în special dacă activitățile respective poartă un caracter dacă nu secret, apoi nepublic, iar eventuala ingerință a agenților statului în sfera drepturilor fundamentale ale omului, de cele mai multe ori nici nu poate fi sesizată. Aceasta, însă, nu presupune că drepturile vizate nu sunt încălcate, sau că violarea anumitor drepturi și libertăți nu poate fi realizată într-un mod mai voalat, mai ascuns, ceea ce ar duce la o acceptare tăcută a unei astfel de situații din partea titularului de drepturi și libertăți. Având în vedere ultimele evenimente în care într-un fel sau altul au fost implicate serviciile speciale, inclusiv la nivel mondial, impactul social al acestor acțiuni, starea de nesiguranță socială, provoacă, într-un final ingerințele voalate în domeniul drepturilor omului, ceea ce reprezintă răul mare în comparație cu încălcarea deschisă a acestora. Din moment ce efectul este același, constatăm că dacă față de anumite acțiuni publice persoana cel puțin se poate apăra, fie că este în cunoștință de existența lor, apoi în cazul unor investigații „ascunse” persoana „de bună credință” poate nici să nu cunoască faptul că a fost subiectul unor investigații speciale.

În contextul vizat, aplicarea unui sistem de contrabalante este destul de actual, și deoarece statul reprezentat de către organele sale și-a rezervat

dreptul de practicare a activității speciale de investigații, atunci pe lângă instrumentele statale de contrabalansare a eventualelor ilegalități, ar fi logică și identificarea altor mecanisme mai neutre, dar nu în ultimul rând și mai mai efective. De asemenea, este necesar de a oferi persoanei, în calitatea ei de destinatar și beneficiar al legii, anumite posibilități nu doar declarative, ci și reale de natură să-i asigure o protecție eficientă față de intervențiile nejustificate în sfera drepturilor și libertăților care-i sunt garantate, ele înscriindu-se perfect în rolul elementelor esențiale ale acestui mecanism.

Identificarea mecanismelor vizate, prin determinarea modului lor de implicare în procesul de garantare al legalității activității speciale de investigații reprezintă una dintre problemele de actualitate sporită, un aport substanțial în acest sens urmînd a fi depus de către comunitatea academică prin intermediul interpretărilor doctrinare. Or, în situația în care, după cum am menționat deja, statul „a înțeles și a acceptat” să-și satisfacă „foamea” informațională doar în anumite scopuri prin utilizarea activității speciale de investigații, garanțiile legalității acestei activități nu pot fi puse doar pe seama organelor de stat, indiferent de imparțialitatea lor, mai cu seamă în situațiile în care activitatea respectivă vizează persoana în calitate de subiect al investigațiilor. Considerăm că principiul „*nimeni nu-și poate fi judecător în propria cauză*”, este pe deplin aplicabil și acestei laturi a activității speciale de investigații, chiar și din perspectiva consolidării siguranței societății prin legalitatea desfășurării activității speciale de investigații, pe de o parte, și prin certitudinea că în eventualitatea anumitor abuzuri, rezultatele activității respective nu vor putea avea urmări negative pentru subiectul vizat, iar actorii implicați în activitățile ilegale vor suporta consecințele de rigoare.

În opinia cercetătorului S. I. Zaharțev, „Deși organele de drept care luptă cu infracționalitatea au acumulat o experiență bogată în domeniul aplicării prevederilor legale privind activitatea operativă de investigații, totuși aceasta experiență are laturi atât negative, cît și pozitive. Astfel, pozitivă se prezintă a fi folosirea activă a rezultatelor activității operative de investigații în cadrul probatoriului în cauzele penale, iar momentul negativ se referă la lipsa de încredere față de rezultatele obținute ca urmare a acestei activități. Mai mult decît atât, reglementările de pe tărîmul activității operative de investigații conțin multiple contradicții, neclarități și lacune, ceea ce împiedică aplicarea corectă și uniformă a lor[8]”.

Nu punem întrebarea dacă la acest capitolul poate fi valabilă afirmația referitoare la procesul penal, conform căreia acesta nu reprezintă decît

autolimitarea statului în procesul de investigare a infracțiunilor? De altfel, aspectele comune între aceste activități statale au fost de mult timp sesizate de către specialiștii în domeniu. În acest sens, ambele au în calitate de obiective de bază cunoașterea faptelor prin intermediul utilizării rezultatelor gnoseologiei în vederea realizării diferitelor sarcinilor: a) în cadrul procesului penal - *protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată; în cadrul activității speciale de investigații – culegerea de informații necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, descoperirea și cercetarea infracțiunilor.*

În virtutea celor menționate, considerăm că anumite procedee de asigurare a legalității, care deja au trecut examenul timpului, dovedindu-și eficiența, ar putea fi preluate din procesul penal în activitatea specială de investigații. Aici facem referire, în primul rând, la instrumentele extrastatale de descurajare și prevenire a anumitor activități mai puțin legale fie abuzive. În aceeași ordine de idei, este bine cunoscut faptul că cadrul procesului penal statul demult și-a autolimitat acțiunile îndreptate spre atingerea scopului procesului, în literatura specialitate fiind suficient de amănunțit dezbătute, condițiile respective. Totodată, trebuie să recunoaștem că autolimitarea a parvenit destul de târziu în timp, inițial statul nestigherindu-se în folosirea celor mai „eficiente”, metode de cercetare a infracțiunilor. În contextul dat, pentru activitatea specială de investigații ultimele modificări legislative în domeniu reprezintă un prim pas în această direcție.

Într-o altă ordine de idei, la fel de inovatoare pe lângă tentativa salutară din partea legiuitorului de a reglementa comportamentul agenților statului în cadrul activității speciale de investigații, este, nu în ultimul rând, și garantarea respectării drepturilor omului. O altă inovație este importanța și valoarea juridică atribuită acestei activități. Or, dacă anterior se exprimau poziții prin care se încerca echivalarea *procesului gnoseologic din cadrul activității speciale de investigații cu cel din procesul penal*, prin intervențiile despre care am vorbit deja, această tendință capătă un caracter legislativ. Astfel, a crescut considerabil și posibilitatea utilizării activității speciale de investigații în vederea realizării anumitor sarcini procesual-

penale, ea fiind o cale mult mai eficientă în latura obținerii rezultatului scontat. Concomitent, considerăm că în mod proportional va crește nu doar tendința de limitare a garanțiilor procesual-penale acordate participanților la proces, dar și probabilitatea comiterii anumitor acțiuni abuzive din partea subiecților implicați în activitățile respective.

Pe de altă parte, stabilirea unor exigențe neproporționale activității speciale de investigații ar fi de natură să-i anihileze eficiența, lipsind de sens acest procedeu statal de acumulare a informațiilor. În consecință, ar crește nu doar siguranța persoanei ca subiect al relațiilor juridice penale de conformare, ci și în calitate de potential subiect al raporturilor juridico-penale penale conflictuale, dacă e să facem referire la sfera relațiilor juridico-penale a activității speciale de investigații, sferă care desigur poate fi extinsă.

Cu alte cuvinte, la fel de protejați se vor simți atât cei care respectă legea fiind siguri drepturile lor nu sunt violate, cât și cei care o încalcă, avînd garanția că nu vor fi deconspirați, cel puțin prin metodele speciale de investigații. Concomitent, pentru prima categorie de persoane, odată cu creșterea siguranței în protecția drepturilor contra ingerințelor activității speciale de investigații, în mod direct proporțional ar putea crește probabilitatea violării acestor drepturi de către a doua categorie de persoane în cadrul activității infracționale. Afirmația este valabilă pentru tentativele de protejare a drepturilor omului pe calea anihilării activității speciale de investigații. Din acest considerent, identificarea instrumentarului juridic care ar permite plasarea activității speciale de investigații într-un cadru legal previzibil și bine determinat, ar exclude orice posibilitatea chiar și ipotetică de violare a drepturilor omului pe de o parte, iar pe de altă parte nu ar descuraja activitatea specială de investigații, știrbindu-i din eficiență, ceea ce reprezintă una dintre problemele cheie ale acestei activități social-utile la ziua de azi.

Menționăm și faptul că un rol aparte în cadrul acestui proces îi revine procurorului, care în virtutea competenței pe care o are nu doar în cadrul procesului penal, dar și în cadrul activității speciale de investigații, poartă și povara responsabilității pentru identificarea și eficiența instrumentelor respective.

Anume din acest motiv, inovațiile legislative în sfera activității speciale de investigații, pe de o parte, și valoarea probantă a rezultatelor acestei activități, pe de altă parte, în calitatea lor de intervenții legislative de maximă actualitate și cu un impact social deosebit, ridică la un nivel

calitativ nou necesitatea nu doar a analizei instrumentarului normativ existent, ci și im portanța perfecționării acestuia astfel încât, după cum am menționat deja, atât drepturile omului cât și eficiența activității speciale de investigații să nu fie afectată. Din aceste considerente, este de maximă importanță abordarea temei respective, mai ales din perspectiva mecanismelor utilizate de către legiuitor pentru realizarea dezideratelor, care, de altfel, constituie scopul prezentului studiu. Or, nu mai constituie un secret că la momentul actual ceea ce ne lipsește este nu cadrul legal adecvat, ci mecanismele de punere în aplicare a acestuia, lipsa ultimelor transformând legile doar în niște manifestări de bune intenții, nu și în instrumente de reglementare a anumitor relații sociale cu toate consecințele lor de rigoare. La ziua de azi, procurorul este, practic, unicul subiect abilitat prin lege să participe nu doar la toate fazele procesului penal dar și în cadrul activității speciale de investigații, ceea ce ne face să constatăm că acesta are o responsabilitate deosebită pentru buna desfășurare a activității speciale de investigații în strictă conformitate cu normele de drept. Actualmente, procurorul este practic unicul subiect abilitat prin lege, cu excepția instanței de judecată, cu posibilități de intervenție în procesul activității speciale de investigații, inclusiv și cu competențe de apreciere a rezultatelor acestei activități.

În acest sens, abordarea subiectului măsurilor speciale de investigații autorizate de către procuror ne poate permite dintr-o perspectivă mai amplă să caracterizăm nu doar felul în care s-a reușit aducerea activității speciale de investigații în sfera reglementării legale, inovațiile legate de valoarea probantă a informațiilor obținute în cadrul acestei activități, ci și mecanismele de asigurare a drepturilor persoanelor supuse eventual măsurilor speciale de investigații. Or, anume procurorul este conform prevederilor legale practic unicul subiect abilitat cu dreptul de a dispune efectuarea multiplelor măsuri speciale de investigații, cu excepția celor date în competența șefului organului abilitat cu asemenea atribuții. Atribuțiile date rezultă din prevederile art. 18 al Legii privind activitatea specială de investigații nr. 59 din data de 29.03.2012, conform căruia, pentru realizarea sarcinilor prevăzute lege pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorul de instrucție, la demersul procurorului:
a) cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat; b) supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice ce

asigură înregistrarea; c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor; d) reținerea, cercetarea, predarea, percheziționarea sau ridicarea trimiterilor poștale; e) monitorizarea conexiunilor comunicațiilor telegrafice și electronice; f) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și accesul la informația financiară; g) documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistem de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice; h) colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice.

2) *cu autorizarea procurorului*: a) identificarea abonatului, proprietarului sau a utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic; b) urmărirea vizuală; c) controlul transmiterii banilor sau a altor valori; erialeextorcate; d) investigația sub acoperire; e) supravegherea transfrontalieră; f) livrarea controlată; g) colectarea mostrelor pentru cercetarea comparată; h) cercetarea obiectelor și documentelor; i) achiziția de control; 3) *cu autorizarea conducătorului subdiviziunii specializate*: a) chestionarea; b) culegerea informației despre persoane și fapte; c) identificarea persoanei.

Deci, după cum este lesne de observat, doar pentru inițierea măsurilor speciale de investigații prevăzute la al. 3 al normei redate nu este necesară participarea procurorului. Totodată, în conformitate cu prevederile art. 39 din aceeași lege, controlul asupra executării prevederilor normei legale este efectuat de către procuror, fie în baza plîngerilor depuse de către persoanele ale căror drepturi și interese legitime se presupune că au fost încălcate, sau din oficiu, în cazul în care activitatea specială de investigații a fost autorizată de procuror ori autorizarea a fost solicitată de către judecătorul de instrucție.

Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile art. 132/4 al. 1 Cod de procedură penală, procurorul care conduce sau exercită urmărirea penală pune, prin ordonanță motivată, măsura specială de investigații în executarea subdiviziunilor specializate ale autorităților indicate în Legea privind activitatea specială de investigații. Iată din care motiv considerăm posibilă atingerea scopului propus, prin soluționarea consecutivă a problemelor enunțate, astfel încît să fie posibilă scoaterea în evidență nu doar a carențelor legislative existente la moment, cu propunerea modalităților de depășire a lor, dar și eventuala corijare a cadrului legal.

Odată ce cadrul legal care reprezintă obiectul de studiu al prezentei lucrări este unul nou pentru legislația Republicii Moldova, iar abordările științifice de pe acest segment practic lipsesc, ar fi de prisos să aducem

careva argumente în favoarea noutății și necesității demersurilor științifice din domeniu. Or, sfera relațiilor la care ne referim tinde nu doar să schimbe coraportul de forțe în activitatea statală de investigare a infracțiunilor, atribuindu-i valoare juridică corespunzătoare activității gnoseologice în cadrul activității speciale de investigații, dar și comportă anumite riscuri la care ni-am referit ceva mai sus. În consecință, considerăm ca fiind o noutate științifică nu doar abordarea respectivă care reprezintă una pionierat în domeniu, încercînd să vină cu o înțelegere adecvată a subiectului în discuție, atît de către subiecții activi implicați în activitatea specială de investigații, cît și de subiecții pasivi ai acestei activități. De o pondere deosebită se prezintă a fi și scoaterea în evidență a riscurilor inerente activității speciale de investigații ca parte componentă a activității social-utile, încercîndu-se, totodată, de a evidenția reperatele legale care ar permite evitarea urmărilor negative ale activității nominalizate.

Desigur, nu poate fi lăsată în afara atenției și actualitatea perfecționării cadrului legal, în acest sens fiind necesară scoaterea în evidență nu doar a potențialelor carențe care pot afecta activitatea specială de investigații, ci și identificarea metodelor ce ar permite remediarea deficiențelor. În acest sens, la moment se prezintă a fi nu mai puțin importantă și aducerea în atenția publicului, în special a mediului academic, a subiectului activității speciale de investigații în contextul ultimelor modificări legislative, în speranța depășirii carențelor care își fac loc în cadrul activității vizate.

Este evident faptul că activitatea specială de investigații constituie un subiect *tabu* în conștiința noastră socială. Nu reprezintă un secret și faptul că frica de această activitate este lesne de observat chiar și în procesul de adoptare și operare a modificărilor legislative în domeniu. Elocvent în acest sens se prezintă a fi art. 132/8 Cod de procedură penală, care după adoptare a suferit mai multe modificări referitoare la spectrul infracțiunilor și a subiecților în privința cărora poate fi aplicată interceptarea comunicărilor. Cu toate că redacția actuală rămîne una criticabilă, grija legiuitorului față de lărgirea neîntemeiată a sferei de acțiune și respectiv a persoanelor ce pot fi interceptate, pe de o parte, și necesitatea aplicării acestei măsuri pentru investigarea anumitor categorii de infracțiuni, pe de altă parte, este absolut evidentă.

În contextul vizat, una dintre posibilele soluții care ar permite depășirea situațiilor respective, rezidă în faptul abordării activității speciale de investigații prin prisma și din perspectiva caracterului nesecret al acesteia, cu utilizarea izvoarelor corespunzătoare și în măsura în care

consecințele activității speciale de investigații se redeplasează din sfera caracterului secret, încercându-se pe această dimensiune de a identifica și propune mecanisme capabile de a limita eventualele abuzuri. Menționăm că în contextul dat este absolut corectă opinia autorului rus A. Iu. Șumilov care afirmă următoarele: „A sosit timpul când este necesar nu doar de a conștientiza că activitatea operativă de investigații reprezintă o totalitate de reguli sectere și publice, dar să acceptăm ideea că ea urmează a fi studiată atât în regim secret, cât și în regim deschis. Problema de bază ține doar de identificarea acelei soluții de compromis care ar aduce „satisfacție” tuturor subiecților antranați în această activitate precum și celor documentați prin intermediul ei” [9].

Pe lângă identificarea și, respectiv, definirea naturii juridice a activității speciale de investigații în lumina ultimilor modificări legislative, una dintre importanțele probleme științifice care urmează a fi dezbătute și, respectiv, soluționate ține de evidențierea reperelor care ar asigura desfășurarea acestei activități nu doar în cadrul legal, ci și în spiritul dreptului, astfel încât odată cu oportunitățile oferite organelor prin activitatea specială de investigații, să nu fie pusă în pericol siguranța drepturilor și libertăților omului. Or, încălcarea acestor drepturi sau îndrădirea libertăților să corespundă exigențelor dreptului, iar fraudarea de lege și abuzul de drept să nu fie posibile.

Nu mai puțin important ar fi, la moment, cel puțin sub aspect teoretic, ca pe lângă evidențierea celor mai importante idei care se referă la activitatea specială de investigații și încercarea de a analiza aspectele pozitive și criticabile ale acestei activități, să venim cu formularea de noi idei în latura vizată, să abordăm fenomenul cu pricina din noi perspective în contextul noilor realități. În acest fel, este posibilă nu doar specificarea modurilor în care sistemele de drept ale diferitor state reglementează activitatea specială de investigații, condițiile de realizare și subiecții implicați în activitățile respective, dar și valorificarea rezultatelor obținute în cadrul acestei activități. Concomitent, nu mai puțin importantă este și scoaterea în evidență a fenomenului activității speciale de investigații cu aspectele sale negative și pozitive, precum și a riscurilor pe care le comportă. Fiind conștienți de imposibilitatea soluționării multitudinilor de probleme pe care le implică activitatea specială de investigații, scopul mediat al studiului ține de aducerea în atenția cercetătorilor în domeniu, practicienilor cât și a opiniei publice a importanței activității speciale de investigații în contextul

ultimelor modificări legislative, în special din perspectiva impactului social al acestora.

Finalizarea acestui studiu impune, de asemenea, și anumite **concluzii științifice** la care am ajuns cu referire la actualitatea și importanța activității speciale de investigații în contextul ultimelor modificări legislative. Astfel, menționăm că odată ce în rezultatul activității speciale de investigații desfășurată de către agenții statului pot și de cele mai dese ori sunt afectate anumite drepturi și libertăți ale omului atunci este logic ca activitatea respectivă să fie nu doar reglementată legislativ, dar ca și cadrul legal să prevadă suficiente garanții de natură să descurajeze eventualele abuzuri în cadrul acestei activități. Anume din acest motiv, inovațiile legislative în sfera activității speciale de investigații, pe de o parte, și valoarea probantă a rezultatelor acestei activități, pe de altă parte, în calitatea lor de intervenții legislative de maximă actualitate și cu un impact social deosebit, ridică la un nivel calitativ nou nu doar necesitatea analizei instrumentarului normativ existent, ci și importanța revizuirii și perfecționării acestuia astfel încât, atât drepturile omului, cât și eficiența activității speciale de investigații să nu aibă de suferit.

Nu mai constituie un secret nici faptul că la momentul actual ceea ce ne lipsește este nu cadrul legal adecvat, ci mecanismele de punere în aplicare a acestuia, lipsa ultimelor transformând legile doar în niște manifestări de bune intenții, nu și în instrumente de reglementare a anumitor relații sociale cu toate consecințele lor de rigoare.

Se mai poate desprinde și concluzia conform căreia principiile dreptului, la general, cât și cele ale procesului penal, în special, reprezintă acele repere care nu doar că ar fi de natură să canalizeze activitatea specială de investigații în spiritul dreptului, dar și ar descuraja eventualele abuzuri din domeniul vizat.

REFERINȚE:

1. Хомколов В. П. Организация управления оперативно-розыскной деятельностью. Изд. Закон и Право. М., 1999, с. 3.
2. Бобров В. Г. О правовой природе оперативно-розыскных мероприятий // Актуальные вопросы теории и практики оперативно-розыскной деятельности. Академия Управления МВД России. М., 2001, с. 65.

3. Чечетин А. Е. Актуальные проблемы теории оперативно-розыскных мероприятий. Монография. Издательский Дом Шумиловой И. И. М., 2006, с. 66.
4. Елинский В. И. Основы методологии теории оперативно-розыскной деятельности. Монография. Издатель Шумилова И. И. М., 2001, с. 8-11.
5. Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr. 5/133 din 1994.
6. Ordinul comun pentru aprobarea Instrucțiunii privind modul de organizare și desfășurare a măsurilor operative de investigații în rețelele de comunicații electronice nr. 44 din 14.07.2008, al Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne și Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.
7. Monitorul Oficial 113-118/373 din data de 08.06.2012
8. Захарцев С. И. Оперативно-розыскные мероприятия. Юридический Центр Пресс. СПб, 2004, с. 7.
9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности. Учебник. Издательский Дом Шумиловой И. И. М., 2006, с. 3-4.